

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Nikola Šimić Tonin

TKANICA OBITELJSKOG STABLA ŽIVOTA

Anka Maksan, Djeca planine Runu, Gradska knjižnica Zadar, Zadar 2014., roman za djecu i mladež

Kada netko pročita nečiju pjesmu, priču, roman, itd..., a koja ga dotakne... koja bez kucanja uđe u njegovu dušu, učini mu se da poznaje autora... kao da je s njim zajedno odrastao i živio.

Pogotovo se prvo-čitalac približi autoru kad uređuje, pregleda, lektorira, njegov rad. Ako dodam, da se u nekim dijelovima romana misli podudaraju, valjda zbog istog podneblja, bašča i proplanaka, sljezovih boja sela, djetinjstva i djetinjarija, odrastanja na selu, onda je ta veza jača i poštovanje veće.

S koliko je topline ispričana ova priča, dana kroz usta indijanaca, dječjim očima gledana, prijenos osobnoga djetinjstva, pogleda na svijet... tkanica je obiteljskog stabla života, na tragu naroda koji je najbliže i najneraskidivije povezao

se s prirodom, planetom Zemljom, postao žila kucavica tog živog i živećega biča: Zemlje.

U tolikoj poplavi prozoklepaca hrabri, za djecu i mladež, ovo štivo je osvježenje, jedan hrabar i originalan iskorak koji neće ostati nezamijećen u Hrvatskoj, regiji, i šire, oskudnom kvalitetnom književnosti za djecu i mladež.

Roman je ovo prijeko potreban i iščekivan, koji potire predrasude o nemogućnostima dijeljenja zajedničkoga prostora s drugim i drugačijim.

Roman je ovo o strahu jednih od drugih, strahu koji izvire iz neznanja jednih o drugima, ispričan umješno i vješto da dopre do duše djeteta. Djeca čitaju dušom. Prihvaćaju ili odbijaju. Tu nema sredine, tu nema nagovaranja. Ne prolaze tu reklamni trikovi izdavačkih kuća.

Ima: ili-ili.

Oni koji pišu za djecu dobro znaju kako je teško pisati za djecu. Uspješno pisati za djecu može samo spisatelj koji je bez obzira na godine, ostao dijete.

Koliko je u ovom romanu uspjelih slika iz široke lepeze arhiva djetinjstva, dok pratimo avanture i dogodovštine likova koji nose radnju, malih indijanaca Natasi i Siana i drugih uspješno oživotvorenih, pogođenih i predočenih likova:

- „ Iz mnogobrojnih šatora izvijali su se mlazovi dima. Planinom je odjekivao zvuk proljetne pjesme. Kroz gustu sjenovitu šumu, utrkiivali su se mladi jeleni, zaobilazeći kožaste, zimzelene *busenčiče* divlje paprati. A tamo, na visokoj, uspravnoj stabljici, među listovima, smjestio se kukac, dok su ljubičasto crveni cvjetovi sjali poput žarkog plamena. U mirnim, zvjezdanim noćima, mjesec je

svojom mističnom moći obasipao planinu. A danju je sunce, žarkom snagom tjeralo vragolaste vjeverice da i dalje nose naziv dobrog duha stabla...“

U svom osvrtu, na svoju knjigu, sama autorica, kojem se nema što oduzeti ni dodati, nadahnuto, i ne tako često, da se autor na taj način, obrati svojim čitaocima ističe:

- „ Ova priča je samo jedan uzdah čovjeka, koji još uvijek sanja, nada se i vjeruje. Koji kaže: moguće je oživjeti davno odbačenu, ismijanu prostodušnost, jednostavnost života.

Moguće je živjeti u skladu s prirodom, u zajedništvu s drugim čovjekom...
Božja milost nema granicu već obuhvaća sve stvoreno.

Moguće je vjerovati u ljubav.

Ova priča satkana je od rosnih šuma, visokih planina, skromnih ljubičica što ponosno drže glavu na drhtavoj stapki. Ovijena purpurnim svjetlom zore želi govoriti govorom duše, uzdići se iznad sve veće bahatosti, mlakosti, ispraznosti svijeta.

Ova priča moja je ptica na dlanu, dopustimo joj neka poleti. „

Neka poleti!